

Datum vergadering: 8 december 2022
Datum B&W: 8 november 2022

Portefeuillehouder: Frederik de Gier
Auteur: Martijn Stortenbeker

Onderwerp:

Tweede stap omgevingsvisie

Voorgesteld besluit:

1. In te stemmen met het plan van aanpak Fase 2 Omgevingsvisie
2. Het participatietraject uit te voeren volgens bijgevoegd voorstel

Inleiding

Op 1 juli 2023 treedt, naar verwachting, de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet bundelt 26 wetten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. De fysieke leefomgeving bestaat volgens de Omgevingswet in ieder geval uit: bouwwerken, infrastructuur, watersystemen, water, bodem, lucht, landschappen, natuur en cultureel erfgoed. Daarnaast geeft artikel 1.2 van de Omgevingswet aan dat ook activiteiten die gevolgen kunnen hebben op de fysieke leefomgeving onder de Omgevingswet vallen. Als gevolgen op de fysieke leefomgeving worden ook aangemerkt gevolgen voor de mensen, voor zover deze wordt of kan worden beïnvloed door of via onderdelen van de fysieke leefomgeving.

Het (maatschappelijke) doel van de Omgevingswet wordt in artikel 1.3 van de Omgevingswet omschreven als:

"Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de woonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:

1. *Bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en*
2. *Doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften."*

De omgevingswet kent een aantal kerninstrumenten. Deze instrumenten hebben tot doel de leefomgeving zo optimaal mogelijk te beschermen en te benutten. Een van deze kerninstrumenten is de omgevingsvisie. De gemeente is verplicht om uiterlijk 3 jaar na de inwerkingtreding van de Omgevingswet een omgevingsvisie te hebben vastgesteld. De omgevingsvisie is een integrale lange termijnvisie voor de hele fysieke leefomgeving en vormt het afwegingskader voor toekomstige ontwikkelingen. Daarnaast vormt de omgevingsvisie de basis voor het omgevingsplan dat voor 31 december 2029 moet worden vastgesteld.

In 2020 is uw raad, per raadsinformatiebrief, geïnformeerd over (onder andere) het plan van aanpak omgevingsvisie. In dit plan van aanpak staan de volgende stappen beschreven om te komen tot een omgevingsvisie:

1. Start van het proces 'Omgevingsvisie';
2. Beleidsinventarisatie;
3. Benoemen opgaven;
4. Participatief traject;
5. Concept omgevingsvisie;

6. Participatief traject

7. Vaststelling.

In 2021 is uw raad voorgesteld om het document "De Eerste Stap" vrij te geven voor participatie en vervolgens participatie uit te voeren. Hierbij is invulling gegeven aan de stappen 1, 2, 3 en 4 zoals hierboven is beschreven. Het uitvoeren van dit voorstel heeft geleid tot een vijftal accenten, waaruit de samenleving een keuze kon maken. De samenleving heeft hierbij een voorkeur voor het accent "Fit en Groen dorp in de polder" uitgesproken. Uw raad heeft in december 2021 het accent "Fit en groen dorp in de polder" vastgesteld als accent voor de op te stellen omgevingsvisie. In vrijwel alle voorstellen die zijn gedaan in het kader van de Omgevingswet is aangegeven dat het traject rondom de Omgevingswet voor ons allemaal een zoektocht is en dat daarom niets 'in beton gegoten is'. Dat is ook hier het geval. Tijdens de behandeling in van het voorstel over het vaststellen van het accent in de commissie en uw gemeenteraad is gebleken dat de hierboven beschreven processtappen onvoldoende invulling geven aan het 'samen doen' en de geest van de Omgevingswet. Het 'samen doen' en de geest van de Omgevingswet geven namelijk aan dat degelijke documenten vooral samen met de samenleving moeten worden gemaakt.

Dit voorstel beschrijft hoe wij invulling willen geven aan het 'samen doen' en aan de geest van de Omgevingswet. Het beschrijft een participatievoorstel om samen met onze inwoners, bedrijven, verenigingen, professionele partners, college overheden en maatschappelijk betrokken stichtingen en belangenverenigingen te werken aan een omgevingsvisie die ons fitte en groene dorp in de polder beschrijft.

Beoogd effect

Door middel van verschillende participatielijnen en verschillende participatieronden worden verschillende kernopgaven op de plattegrond van Alblasterdam uitgewerkt. Deze plattegronden zullen als basis dienen voor de op te stellen omgevingsvisie. De omgevingsvisie is een integrale langetermijnvisie voor de gehele fysieke leefomgeving en vormt het afwegingskader voor toekomstige ontwikkelingen.

Argumenten

Participatie is verplicht onderdeel bij het opstellen van een omgevingsvisie

Als overheden instrumenten van de Omgevingswet vaststellen, moeten ze aangeven hoe belanghebbenden zijn betrokken bij de totstandkoming van deze instrumenten. En welke resultaten dat heeft opgeleverd. Dit plan van aanpak geeft hier invulling aan. Hierbij moet opgemerkt worden dat participatie niet wordt uitgevoerd omdat het moet, maar omdat de overtuiging is dat samen doen de visie mooier en beter maakt.

Door deze participatieaanpak wordt iedereen in de gelegenheid gesteld een mening te ventileren

De participatie wordt uitgevoerd met behulp van 4 participatielijnen. De lijnen en verschillende groepen participanten zijn bewust uit elkaar gehouden zodat iedereen op zijn of haar manier een bijdrage kan leveren aan de totstandkoming van de omgevingsvisie. Er zijn geen wegingsfactoren, iedere mening vertegenwoordigd dezelfde waarde.

Een breed spectrum aan mensen wordt aangesproken en in de gelegenheid gesteld

De participatie wordt zo breed mogelijk uitgevoerd. Mocht tijdens het uitvoeren van de participatie blijken dat een partij onverhoopt over het hoofd is gezien, dan wordt deze alsnog ingepast. Door op deze manier te werken wordt iedereen in de gelegenheid gesteld om een mening te geven en/of mee te denken.

Samenwerking met buurtaanpak

De participatie vanuit de lijn "Wij willen meepraten" wordt wijkgericht uitgevoerd. Hierbij staat de participatie een maand lang in het teken van een bepaalde wijk. Naast digitale participatiemogelijkheden zullen ook wijkavonden worden georganiseerd. Tijdens deze avonden zijn ook medewerkers aanwezig die zich bezig (gaan) houden met de buurtaanpak. Zo worden de eerste signalen over wijken en buurten opgevangen. Deze signalen worden vervolgens meegenomen bij het opstellen van de buurtaanpak.

Kanttekeningen

Niet iedereen heeft de behoefte om mee te praten

In Alblasserdam vinden veel gesprekken met de samenleving plaats. Daarnaast worden Alblasserdammers over veel thema's, gevraagd om mee te denken. Een aantal inwoners zou daarom 'participatiemoe' kunnen zijn. Wij hebben hier begrip voor. Toch proberen wij iedereen uit te nodigen om mee te denken. Hierbij proberen wij geen Alblasserdammers te worden. Wij proberen hierbij juist ook mogelijkheden aan te bieden om op een zo laagdrempelig mogelijke manier mee te denken. Hierbij valt te denken aan digitale mogelijkheden waarbij mensen mee kunnen denken op een tijdstip en plaats waar het hen schikt.

Er wordt vooral naar de eigen belangen gekeken

Het risico bestaat dat mensen deelnemen om hun eigen belang te bewaken boven het algemeen belang. Dat is natuurlijk niet de bedoeling. We werken aan een integrale visie die juist het algemeen belang moet dienen. De medewerkers van de gemeente Alblasserdam moeten tijdens de verschillende participatiemomenten scherp blijven op het algemeen belang.

Opbrengsten zijn zo verschillend dat deze niet samen te voegen zijn

Aan het eind van alle participatietrajecten zou het zo kunnen zijn dat de opbrengsten van de verschillende trajecten zover uit elkaar lopen dat deze niet samen te voegen zijn. Op dat moment zullen er belangen moeten worden afgewogen en keuzes worden gemaakt. Er gaan bijeenkomsten georganiseerd worden waarin deze keuzes toegelicht en gemotiveerd worden. Vanzelfsprekend krijgt uw raad ook inzicht in deze keuzes en de bijbehorende motivatie.

Financiële informatie

Financiering vindt plaats uit het beschikbare budget voor de implementatie van de Omgevingswet

Uitvoering

Zodra ingestemd wordt met het plan van aanpak zal invulling worden gegeven aan de uitvoering hiervan. Op de achtergrond zijn de voorbereidingen van de verschillende participatielijnen al in volle gang.

Tijdens de uitvoering van de participatielijnen zal uw raad op de hoogte worden gehouden van de voortgang. Zodra de eerste deelproducten worden opgeleverd zal uw raad hierover geïnformeerd worden. Daarnaast zal de werkgroep Omgevingswet van uw raad op informele wijze worden geïnformeerd over de voortgang en vorderingen.

Communicatie

Voorafgaan en tijdens de uitvoering van participatie is goede communicatie onmisbaar. Team communicatie van de gemeente is direct betrokken bij dit proces.

Bijlagen

-
1. Plan van aanpak Fase 2.pdf
 2. Participatieaanpak fit en groene wijken in Alblasserdam.pdf

CONCEPT RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Alblasserdam;

B E S L U I T:

1. In te stemmen met het plan van aanpak Fase 2 Omgevingsvisie
2. Het participatietraject uit te voeren volgens bijgevoegd voorstel